

La Festa del Renaixement

Al llarg d'aquests anys, s'ha convertit en un referent, a tot Europa, de les festes de recreació del segle XVI. Aquest èxit ha estat així gràcies a molts de factors. Un de fonamental és la història, i el patrimoni literari i arquitectònic de la ciutat

Un altre factor ha estat la implicació absoluta de la ciutadania, que no només participa, sinó que molts d'ells es vesteixen d'època, i formen part de l'organització

La Festa del Renaixement és una festa de recreació històrica que se celebra la tercera setmana de juliol a Tortosa, per recordar una de les moltes èpoques rellevants de la ciutat al llarg de la història. Aquest esdeveniment, malgrat estar molt arrelat a la ciutat, i que la ciutadania ha fet seu i s'ha implicat, és relativament novell. Aquesta iniciativa va ser impulsada l'any 1996 per l'actual president d'honor de la festa, el regidor Ramon Cardús, essent l'alcalde de la ciutat Marià Curto. L'edició que s'està celebrant aquesta setmana és la vint-i-vuitena, i com a alcalde vaig tenir l'honor de ser el Procurador en Cap en onze d'ells. Faig aquesta puntualització perquè és possible que escrivint aquest article em deixi portar per la meva vinculació i passió per la Festa, ara bé, si el lector ha tingut la sort de viure-la en alguna edició, podrà apreciar que el que escric es correspon prou amb la realitat.

La Festa al llarg d'aquests anys, s'ha convertit en un referent, a tota Europa, de les festes de recreació del segle XVI. I aquest èxit ha estat així gràcies a molts de factors. Un de fonamental és la història, i el patrimoni literari i arquitectònic de la ciutat. I en aquest punt en permetre fer-los dues recomanacions estiuenques.

Una primera, la lectura de la millor obra literària del renaixement català, *Los Col-loquis de la Insigne Ciutat de Tortosa*, de Cristòfol Despuig.

I una segona, la visita pausada al conjunt monumental dels Reials Col·legis, el més rellevant del renaixement català. Aquest està compost per tres espais. El Col·legi de Sant Jaume i de Sant Maties amb el pati central, un dels més espectaculars de tota l'arquitectura renaixentista, i on actualment està la seu de l'arxiu comarcal del Baix Ebre. El Col·legi de Sant Jordi i Sant Domènec, malgrat que només es conserva la seva portalada. I l'església de Sant Domènec, on es pot visitar l'arxiu armari de la casa de la ciutat, i el centre d'interpretació de la Festa del renaixement que varem inaugurar l'octubre del 2008, i que va ser reformat l'any 2022 essent alcaldessa Meritxell Roigé, un indret visitable tot l'any i fonamental per conèixer la Festa.

FOTO: JOAN REVILLAS

Un altre factor, sense dubte determinant en l'èxit de la Festa, ha estat la implicació absoluta de la ciutadania, que no només participa, sinó que molts d'ells es vesteixen d'època, i formen part de l'organització, i aquí vull destacar el paper de les Famílies Nobles de la Ciutat. I també la implicació de totes les entitats de cultura popular de la ciutat, que han incorporat al seu bagatge actuacions o interpretacions vinculades al renaixement, i que organitzen, tabernes, campaments, i concerts. O inclús creen nous espectacles com la Colla Jove, amb els Abanderats de Tortosa, o el Golafre, amb la Fanfara de la Vegueria, que ja són referents internacionals dels espectacles renaixentistes. I que els recomano, com també els puc recomanar, la visita a La Taberna d'Enrico de Quico el Célio el noi i el Mut de Ferreries, els espectacles teatralitzats a càrrec de La Companyia, el ball de cavallets dels 4+1, o els concerts de la Cantina Cantorum del Cor Flumíne, el Cor de la Binota, Lei Joglars de l'Ebre, Suterranya, o les Veus del Renaixement de l'Orfeó tortosí, entre molts altres. Tot això tradicionalment és complementat per un important nombre d'espectacles internacionals.

Un tercer factor determinat en l'èxit, és l'esforç que habitualment es fa en mantenir un rigor històric entorn de tota la Festa, des del disseny dels espectacles, les vestimentes, els tradicionals plats, amb receptes originàries, servits per la majoria dels restaurants que participen en el Mengeu de Festa, fins a la conversió durant la Festa de la corporació municipal en Els Procuradors de la Ciutat, que cada any la tercera setmana de juliol, tornen a assumir el

comandament de la ciutat del segle XVI.

Tanmateix, en aquesta edició cal lamentar que l'actual procurador en cap i els procuradors del govern 'consell de tres braços' (tripartit en terminologia actual) hagi decidit eliminar les tavernes, espectacles, música, i activitats de les avançades de Sant Joan, i substituir-ho per una festa discoteca al pavelló firal, més pròpia de la 'ruta del bacalao' del segle XX, que de l'ambient renaixentista del segle XVI. Hom confia que, en edicions ulteriors, los magnífics procuradors esmenaran dita errada.

Com poden apreciar l'èxit de la Festa, ha estat gràcies a moltíssima gent, entitats, consistoris i patrocinadors, i sense el suport, treball i compromís de tots, avui la Festa no seria un referent a tota Europa, ni lluiria com ho fa. Però a la vegada vull esmentar dues persones fonamentals al llarg del temps per la Festa, la primera, el ja citat Ramon Cardús, el creador i el pioner del projecte de recreació històrica. I la segona, Domingo Tomàs, que va ser durant tres anys director de la Festa, i després ha estat durant dotze anys Procurador de la Festa, i és el que va consolidar els fonaments de l'estructura actual de la Festa, va projectar-la a escala internacional, i va dissenyar un model de festa sostenible finançament.

Finalment, els convido avui a les 19.30 h a gaudir de la Gran Desfilada i Mostra d'Armes de salvaguarda dels Trasts, amb més de mil persones vestides d'època, que de ben segur els sorprendrà. I als que no han tingut la sort de participar mai de la Festa, recordin que cada juliol tenen una cita amb el segle XVI a Tortosa.

FERRAN BEL
Economista